

MAT 1120 Obligatorisk oppgave 1

Kenneth Ramos Eikrehagen

27. september 2017

Innhold

1 Oppgave 1	1
1.1 a)	2
1.2 b)	3
2 Oppgave 2	4
2.1 a)	4
2.2 b)	5
2.3 c)	6
2.4 d)	7
2.5 e)	8
2.6 f)	8
3 Oppgave 3	9
3.1 a)	9
3.2 b)	11
3.3 c)	12

1 Oppgave 1

Jeg har brukt boka Linear algebra and it's applications 5th editon av David C. Lay, Steven R. Lay og Judi J. McDonald og kommer til å referere til teoremer og definisjoner i denne boka.

1.1 a)

Vi har fått oppgitt en matrise

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 & 3 & 0 \\ 2 & 3 & -1 & 5 & 4 \\ 1 & 1 & 0 & 2 & 1 \\ 4 & 2 & 2 & 6 & 1 \end{pmatrix}$$

Jeg bruker MatLab til å radredusere denne matrisene $A \sim B$ der

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

I følge Teorem 6 på side 214 i boka gir pivot kolonnene til B (pga $A \sim B$) basis for $\text{Col}(A)$.

Vi ser her at basisene for kolonnerommet til A blir:

$$\text{Col}(A) = \{\vec{a}_1, \vec{a}_2, \vec{a}_5\} = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 4 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

For å finne radrommet til A kan jeg bruke Teorem 13 på side 233 i boka. Hvis to matriser A og B er rekke ekvivalente er rekkerommet det samme. Hvis B er den reduserte trappematriksen til A, vil de rekkene som er $\neq 0$ gi basisene til rekkerommet til A.

Ser fra matrise B at rekkerommet til matrise A kan skrives som:

$$\text{row}(A) = \{(1 \ 0 \ 1 \ 1 \ 0), (0 \ 1 \ -1 \ 1 \ 0), (0 \ 0 \ 0 \ 0 \ 1)\}$$

For å finne $\text{rank}(A)$ kan jeg bruke definisjonen på side 235 i boka. $\text{rank}(A)$ er dimensjonen til kolonnerommet til A

Dette gir meg at :

$$\text{rank}(A) = \dim(\text{Col}(A)) = 3$$

Oppsummering :

$$\text{Col}(A) = \{\vec{a}_1, \vec{a}_2, \vec{a}_5\} = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 4 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

$$\text{row}(A) = \{(1 \ 0 \ 1 \ 1 \ 0), (0 \ 1 \ -1 \ 1 \ 0), (0 \ 0 \ 0 \ 0 \ 1)\}$$

$$\text{rank}(A) = \dim(\text{Col}(A)) = 3$$

1.2 b)

For å finne $\text{Nul}(A)$ må jeg løse ligningen $A\vec{x} = 0$. Siden $A \sim B$ er rekke ekvivalente kan jeg løse ligningen $B\vec{x} = 0$ i stede og likevel finne en basis for $\text{Nul}(A)$.

Jeg definerer

$$\vec{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \end{pmatrix}$$
$$B\vec{x} = \begin{pmatrix} x_1 + x_3 + x_4 \\ x_2 - x_3 + x_4 \\ x_5 \\ 0 \end{pmatrix} = \vec{0}$$

Skriver ut matrisen som ligning settet :

$$\begin{aligned} x_1 + x_3 + x_4 &= 0 \rightarrow x_1 = -x_3 - x_4 \\ x_2 - x_3 + x_4 &= 0 \rightarrow x_2 = x_3 - x_4 \\ x_5 &= 0 \end{aligned}$$

Ser at x_3 og x_4 er frie variable setter disse som $x_3 = S$ og $x_4 = T$ og setter inn verdiene i \vec{x}

$$\vec{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -S - T \\ S - T \\ S \\ T \\ 0 \end{pmatrix} = S \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + T \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = S\vec{v}_1 + T\vec{v}_2$$

hvor \vec{v}_1 og \vec{v}_2 er basiser for $\text{Nul}(A)$

Jeg vet at $\dim(\text{Nul}(A))$ er antall frie variable det er i ligningen $A\vec{x} = 0$. Med dette har jeg $\dim(\text{Nul}(A)) = 2$

Oppsummering :

$$Nul(A) = (\vec{v}_1, \vec{v}_2) = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$
$$\dim(Nul(A)) = 2$$

2 Oppgave 2

$$W = Span\{1, \sin x, \cos x, \sin 2x, \cos 2x\}$$

2.1 a)

$$\mathbf{B} = \{1, \sin x, \cos x, \sin 2x, \cos 2x\}$$

For at \mathbf{B} skal kunne kalles en basis for W må den tilfredstille disse 2 kravene:

1. \mathbf{B} må være lineært uavhengig
2. At vektorene i \mathbf{B} genererer vektorene i W . Altså $\mathbf{B} = span\{\text{vektorene i } W\}$

Jeg observerer at ingen av funksjonene i \mathbf{B} er multiplum av hverandre, som betyr at de er lineært uavhengige. For å kontrollere dette kan jeg sette opp

$$1C_1 + \sin x C_2 + \cos x C_3 + \sin 2x C_4 + \cos 2x C_5 = 0$$

jeg får da 5 ligninger med 5 ukjente, det enkleste er å sette disse opp i en matrise A

$$A\vec{C} = \begin{pmatrix} 1C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos 2x C_5 \\ 1C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos 2x C_5 \\ 1C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos 2x C_5 \\ 1C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos 2x C_5 \\ 1C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos 2x C_5 \end{pmatrix}$$
$$= \begin{pmatrix} 1 & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos 2x \\ 1 & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos 2x \\ 1 & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos 2x \\ 1 & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos 2x \\ 1 & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos 2x \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C_1 \\ C_2 \\ C_3 \\ C_4 \\ C_5 \end{pmatrix} = \vec{0}$$

Hvis jeg nå velger ut $x = 0, \frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}, \pi, \frac{\pi}{4}$ får jeg matrisen:

$$\begin{pmatrix} 1 & \sin 0 & \cos 0 & \sin 2 \cdot 0 & \cos 2 \cdot 0 \\ 1 & \sin \frac{\pi}{2} & \cos \frac{\pi}{2} & \sin 2 \frac{\pi}{2} & \cos 2 \frac{\pi}{2} \\ 1 & \sin \frac{3\pi}{2} & \cos \frac{3\pi}{2} & \sin 2 \frac{3\pi}{2} & \cos 2 \frac{3\pi}{2} \\ 1 & \sin \pi & \cos \pi & \sin 2\pi & \cos 2\pi \\ 1 & \sin \frac{\pi}{4} & \cos \frac{\pi}{4} & \sin 2 \frac{\pi}{4} & \cos 2 \frac{\pi}{4} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 1 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 1 & \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} & 1 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = I_5$$

Siden det ble identitets matrisen kan jeg se at om jeg multipliserer med \vec{C} og det skal bli lik $\vec{0}$ får jeg at $C_1 = C_2 = C_3 = C_4 = C_5 = 0$
Jeg har fått oppgitt at $\mathbf{B} = \{1, \sin x, \cos x, \sin 2x, \cos 2x\}$ som nettopp er det W genererer. Dermed er \mathbf{B} en basis for W.

2.2 b)

$$T(f) = \begin{pmatrix} f(0) \\ f(\frac{\pi}{2}) \\ 2f(0) - f(\frac{\pi}{2}) \end{pmatrix}$$

For å vise at $T(f)$ er en lineær avbildning må den være lukket under addisjon og skalarmultiplikasjon.

$$\begin{aligned} T(f+g) &= \begin{pmatrix} (f+g)(0) \\ (f+g)(\frac{\pi}{2}) \\ 2(f+g)(0) - (f+g)(\frac{\pi}{2}) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} f(0) + g(0) \\ f(\frac{\pi}{2}) + g(\frac{\pi}{2}) \\ 2(f(0) + g(0)) - (f(\frac{\pi}{2}) + g(\frac{\pi}{2})) \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} f(0) + g(0) \\ f(\frac{\pi}{2}) + g(\frac{\pi}{2}) \\ 2f(0) + 2g(0) - f(\frac{\pi}{2}) - g(\frac{\pi}{2}) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} f(0) + g(0) \\ f(\frac{\pi}{2}) + g(\frac{\pi}{2}) \\ 2f(0) - f(\frac{\pi}{2}) + 2g(0) - g(\frac{\pi}{2}) \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} f(0) \\ f(\frac{\pi}{2}) \\ 2f(0) - f(\frac{\pi}{2}) \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} g(0) \\ g(\frac{\pi}{2}) \\ 2g(0) - g(\frac{\pi}{2}) \end{pmatrix} = T(f) + T(g) \end{aligned}$$

Dette viser at den er lukket under addisjon.

$$T(cf) = \begin{pmatrix} (cf)(0) \\ (cf)(\frac{\pi}{2}) \\ 2(cf)(0) - (cf)(\frac{\pi}{2}) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} c(f(0)) \\ c(f(\frac{\pi}{2})) \\ 2c(f(0)) - c(f(\frac{\pi}{2})) \end{pmatrix} = c \begin{pmatrix} f(0) \\ f(\frac{\pi}{2}) \\ 2f(0) - f(\frac{\pi}{2}) \end{pmatrix} = cT(f)$$

Som viser at den også er lukket under skalarmultiplikasjon. Dette medfører at $T(f)$ er en lineær avbildning, som var det jeg skulle vise.

2.3 c)

For å finne $\ker(T)$ må jeg løse:

$$T(f) = \begin{pmatrix} f(0) \\ f(\frac{\pi}{2}) \\ 2f(0) - f(\frac{\pi}{2}) \end{pmatrix} = \vec{0}$$

Jeg har jukset litt å regnet ut hva disse verdiene blir. Jeg får en matrise:

$$\begin{pmatrix} 1 & \sin 0 & \cos 0 & \sin 2 * 0 & \cos 2 * 0 \\ 1 & \sin \frac{\pi}{2} & \cos \frac{\pi}{2} & \sin 2\frac{\pi}{2} & \cos 2\frac{\pi}{2} \\ & & 2f(0) - f(\frac{\pi}{2}) & & \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 2-1 & 0-1 & 2-0 & 0-0 & 2-(-1) \end{pmatrix}$$

$$G = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 1 & -1 & 2 & 0 & 3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} = N$$

Jeg setter $N\vec{c} = \vec{0}$ som gir meg ligning settet :

$$\begin{aligned} C_1 + C_3 + C_5 &= 0 \Rightarrow C_1 = -C_3 - C_5 \\ C_2 - C_3 - 2C_5 &= 0 \Rightarrow C_2 = C_3 + 2C_5 \end{aligned}$$

Da blir:

$$\vec{C} = \begin{pmatrix} C_1 \\ C_2 \\ C_3 \\ C_4 \\ C_5 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -C_3 - C_5 \\ C_3 + 2C_5 \\ C_3 \\ C_4 \\ C_5 \end{pmatrix} = C_3 \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + C_4 \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + C_5 \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Siden T nå generer en matrise ($T(\vec{x}) = A\vec{x}$) blir $\ker(T)$ og $\text{range}(T)$ nullrommet og kolonnerommet til denne matrisen. Da blir:

$$\ker(T) = \text{Nul}(G) = \left\{ \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

$$\text{rangt}(T) = \text{Col}(G) = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix} \right\} = 2$$

Jeg har kontrollert dette ved å multiplisere det inn med $f(x)$ hvor $x = 0, \frac{\pi}{2}$

$$-C_3 - C_5 + (C_3 + 2C_5) \sin x + C_3 \cos x + C_4 \sin 2x + C_5 \cos 2x$$

$$C_3(\sin x + \cos x - 1) + \sin 2x C_4 + C_5(2 \sin x + \cos 2x - 1)$$

$$x = 0$$

$$C_3(\sin 0 + \cos 0 - 1) + \sin 2 * 0 C_4 + C_5(2 \sin 0 + \cos 2 * 0 - 1)$$

$$C_3(0 + 1 - 1) + 0 C_4 + C_5(0 + 1 - 1) = 0$$

$$x = \frac{\pi}{2}$$

$$C_3(\sin \frac{\pi}{2} + \cos \frac{\pi}{2} - 1) + \sin 2 \frac{\pi}{2} C_4 + C_5(2 \sin \frac{\pi}{2} + \cos 2 \frac{\pi}{2} - 1)$$

$$C_3(1 + 0 - 1) + 0 C_4 + C_5(2 - 1 - 1) = 0$$

Så uansett hva \vec{C} er i dette tilfellet så vil man få 0.

Jeg har også sjekket ved å ta en av basisene til $\text{Nul}(G)$ og multiplisert med G selv og får da ut 0. (Hvor G er den matrisen $T(f)$ genererer.)

2.4 d)

Her skal jeg vise at $\cos^2 x$ og $\sin^2 x$ er i underrommet W .

$$\cos^2 x = \frac{1 + \cos(2x)}{2} = \frac{1}{2}(1 + \cos(2x))$$

$$\sin^2 x = \frac{1 - \cos(2x)}{2} = \frac{1}{2}(1 - \cos(2x))$$

Men $1, \cos(2x) \in W$ som viser at $\cos^2 x, \sin^2 x \in W$

Jeg har at \mathbf{B} =Koordinatvektorene til $\cos^2 x$ og $\sin^2 x$ blir da følgende:

$$[\cos^2 x]_B = \left[\frac{1}{2} + \frac{\cos 2x}{2} \right]_B = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

$$[\sin^2 x]_B = \left[\frac{1}{2} - \frac{\cos 2x}{2} \right]_B = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

2.5 e)

Er ikke helt sikker på fremgangs måten men jeg prøver. Jeg går ut i fra at $f = 1 + \sin x + \cos x + \sin 2x + \cos 2x$ og deriverer denne to ganger.

$$\frac{d^2 f}{dx^2} = -\sin x - \cos x - 4\sin 2x - 4\cos 2x$$

Jeg definerer $S(f) = f'' + 4f$, jeg får at

$$\begin{aligned} S(f) &= -\sin x - \cos x - 4\sin 2x - 4\cos 2x + 4(1 + \sin x + \cos x + \sin 2x + \cos 2x) \\ &= \cancel{-\sin x} - \cancel{\cos x} - \cancel{4\sin 2x} - \cancel{4\cos 2x} + 4 + 4^3 \sin x + 4^3 \cos x + \cancel{4\sin 2x} + \cancel{4\cos 2x} \\ &= 4 + 3\sin x + 3\cos x \end{aligned}$$

Dette kan jeg skrive som

$$\begin{pmatrix} 4 & 3\sin x & 3\cos x \\ 4 & 3\sin x & 3\cos x \\ 4 & 3\sin x & 3\cos x \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C_1 \\ C_2 \\ C_3 \end{pmatrix}$$

Jeg prøver med forskjellige verdier $x = 0, \frac{\pi}{2}, \pi$

$$\begin{pmatrix} 4 & 3\sin 0 & 3\cos 0 \\ 4 & 3\sin \frac{\pi}{2} & 3\cos \frac{\pi}{2} \\ 4 & 3\sin \pi & 3\cos \pi \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 & 0 & 3 \\ 4 & 3 & 0 \\ 4 & 0 & -3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = I_3$$

Dette blir identitets matrisen og det betyr hvis dette skal bli 0 må $C_1 = C_2 = C_3 = 0$

$$\ker(S) = \vec{0}$$

Som sagt er jeg veldig usikker på om det jeg har gjort her stemmer.

2.6 f)

For å vise at $\mathbf{C} = \{\sin^2 x, \sin x, \cos x, \sin 2x, \cos^2 x\}$ er med i W må jeg vise at:

1. At vektorene i \mathbf{C} sammenfaller med vektorene i W
2. De er lineært uavhengige

1.

$\sin x, \cos x, \sin 2x \in W$. W består jo av disse vektorene, og at $\cos^2 x, \sin^2 x \in W$ viste jeg i oppgave 2d).

2.

Da gjenstår det å vise at disse er lineært uavhengige.

$$\begin{aligned}\vec{C} &= \begin{pmatrix} \sin^2 x C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos^2 x C_5 \\ \sin^2 x C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos^2 x C_5 \\ \sin^2 x C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos^2 x C_5 \\ \sin^2 x C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos^2 x C_5 \\ \sin^2 x C_1 & \sin x C_2 & \cos x C_3 & \sin 2x C_4 & \cos^2 x C_5 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} \sin^2 x & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos^2 x \\ \sin^2 x & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos^2 x \\ \sin^2 x & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos^2 x \\ \sin^2 x & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos^2 x \\ \sin^2 x & \sin x & \cos x & \sin 2x & \cos^2 x \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C_1 \\ C_2 \\ C_3 \\ C_4 \\ C_5 \end{pmatrix} = \vec{0}\end{aligned}$$

Jeg velger $x = 0, \frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}$

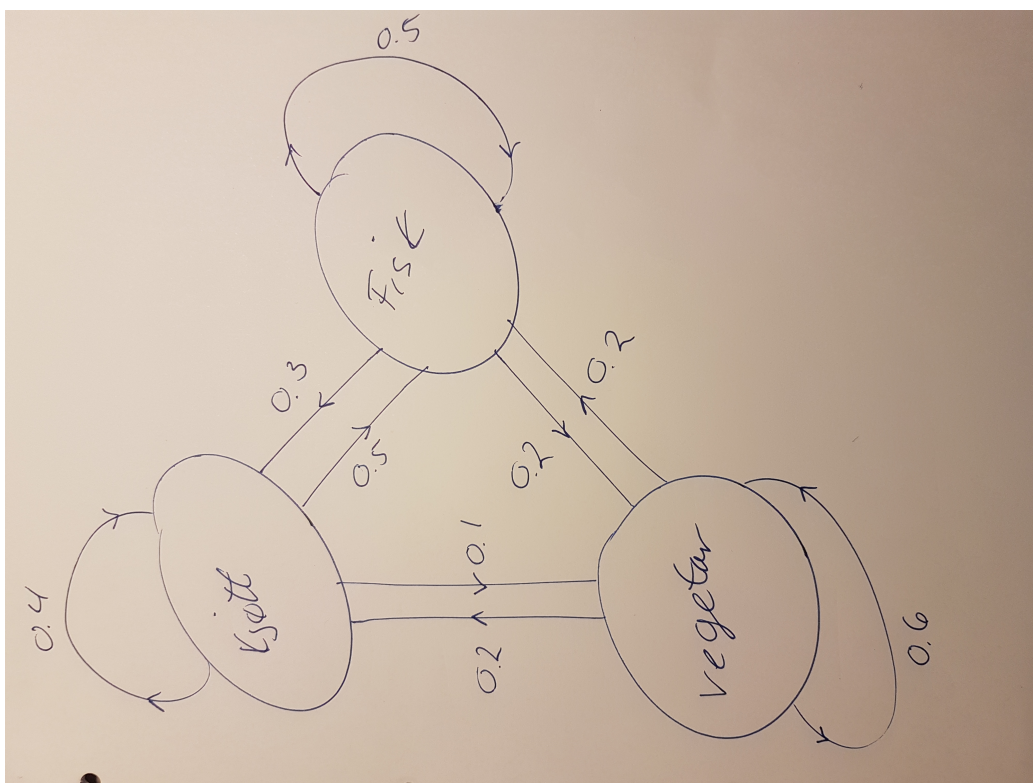
$$\begin{aligned}& \begin{pmatrix} \sin^2 0 & \sin 0 & \cos 0 & \sin 2 \cdot 0 & \cos^2 0 \\ \sin^2 \frac{\pi}{4} & \sin \frac{\pi}{4} & \cos \frac{\pi}{4} & \sin 2 \frac{\pi}{4} & \cos^2 \frac{\pi}{4} \\ \sin^2 \frac{\pi}{2} & \sin \frac{\pi}{2} & \cos \frac{\pi}{2} & \sin 2 \frac{\pi}{2} & \cos^2 \frac{\pi}{2} \\ \sin^2 \pi & \sin \pi & \cos \pi & \sin 2\pi & \cos^2 \pi \\ \sin^2 \frac{3\pi}{2} & \sin \frac{3\pi}{2} & \cos \frac{3\pi}{2} & \sin 2 \frac{3\pi}{2} & \cos^2 \frac{3\pi}{2} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} & 1 & \frac{1}{2} \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} & 0 & -\frac{1}{2} \end{pmatrix} \\ & \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = I_5\end{aligned}$$

Determinanten til identitets-matrisen er forskjellig fra null og om jeg nå multipliserer inn \vec{C} her får jeg at $C_1 = C_2 = C_3 = C_4 = C_5 = 0$ som betyr at \mathbf{C} er lineært uavhengig og det medfører at det er en basis for W

3 Oppgave 3

3.1 a)

For å finne P studerer jeg tegning 1 på neste side. Første linje er alle som kommer til å spise kjøtt neste gang, andre linje er de som kommer til å spise fisk neste gang og den tredje linjen er de som kommer til å spise vegetar neste

Figur 1: Skisse av forandringen i spisevaner

gang. Da får jeg en matrise:

$$P = \begin{pmatrix} 0.4 & 0.3 & 0.2 \\ 0.5 & 0.5 & 0.2 \\ 0.1 & 0.2 & 0.6 \end{pmatrix}$$

3.2 b)

Definisjonen på en stokastisk matrise er at det skal være en kvadratisk matrise der alle kolonnene er sannsynlighets vektorer.

Siden matrise P er en 3x3 matrise er den kvadratisk.

Hvis jeg skriver $P = \vec{p}_1, \vec{p}_2, \vec{p}_3$ ser man at alle vektorene i P har summen 1.

Siden disse vektorene har sum lik 1 er de sannsynlighets vektorer.

Dette betyr at matrise P er en stokastisk matrise, og alle stokastiske matriser har en likevekts-vektor slik at $P\vec{q} = \vec{q}$

For å finne denne likevekts-vektoren må jeg løse denne ligningen.

$$\vec{v} = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{pmatrix}$$

$$P\vec{v} = \vec{v} \Rightarrow P\vec{v} - \vec{v} = \vec{0} \Rightarrow (P - I)\vec{v} = \vec{0}$$

$$(P - I)\vec{v} = \begin{pmatrix} -0.6 & 0.3 & 0.2 \\ 0.5 & -0.5 & 0.2 \\ 0.1 & 0.2 & -0.4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{pmatrix} = \vec{0}$$

Jeg brukte MatLab til å radreduserer $(P - I) = 0$

$$\begin{pmatrix} -0.6 & 0.3 & 0.2 & 0 \\ 0.5 & -0.5 & 0.2 & 0 \\ 0.1 & 0.2 & -0.4 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & \frac{16}{15} & 0 \\ 0 & 1 & \frac{22}{15} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Jeg multipliserer den radreduserte matrisen med \vec{v}

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & -\frac{16}{15} & 0 \\ 0 & 1 & -\frac{22}{15} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{pmatrix} = \vec{0}$$

Dette gir meg ligning settet

$$\begin{aligned} v_1 - \frac{16}{15}v_3 &= 0 \Rightarrow v_1 = \frac{16}{15}v_3 \\ v_2 - \frac{22}{15}v_3 &= 0 \Rightarrow v_2 = \frac{22}{15}v_3 \end{aligned}$$

Som vi ser blir v_3 en fri variabel, jeg velger den til å være 15 slik at jeg får en enkel basis.

$$\vec{v} = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 16 \\ 22 \\ 15 \end{pmatrix}$$

For at dette skal bli en sannsynlighets-vektor \vec{q} deler jeg alle verdiene i \vec{v} på summen av vektoren \vec{v} . Dette er fordi at alle løsningene $P\vec{q} = \vec{q}$ er et multiplum av \vec{v} $\sum_{i=1}^n v_i = 53$. Sannsynlighets-vektoren \vec{q} blir da:

$$\vec{q} = \begin{pmatrix} q_1 \\ q_2 \\ q_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{16}{53} \\ \frac{22}{53} \\ \frac{15}{53} \end{pmatrix}$$

Hvis jeg lar

$$\vec{v}_n = \begin{pmatrix} x_n \\ y_n \\ z_n \end{pmatrix}$$

Fra teorem 18 side 261 i boka. Har jeg at en hvilken som helst \vec{v}_0 slik at $\vec{v}_{n+1} = P\vec{v}_n$ hvor $n \in \mathbb{N}$. Så vil Markov kjeden gå mot \vec{q} når $n \rightarrow \infty$

Jeg kontroll sjekket at \vec{q} var korrekt i MatLab ($P\vec{q} = \vec{q}$), se figur 2 på neste side.

3.3 c)

Her skulle jeg lage et program som beregnet hvor mange som spiste, kjøtt-, fisk- og vegetar-middag de neste 20 dagene. Jeg skulle også skrive ut resultatet for dag 4, 10 og 20, også skulle jeg sammenligne resultatene med det jeg fant i oppgave b).

Jeg ser at når dagene går så stabiliserer de som spiser kjøtt-, fisk- og vegetar-middager seg. Det går mot at 16000 spiser kjøttmiddag, 22000 spiser fiskemiddag og 15000 spiser vegetarmiddag når dagene øker(n øker). Dette er i godt samsvar med det jeg fant i oppgave b). Likevekts vektoren gir meg akkurat dette svaret når jeg multipliserer den med befolkningen. Du kan se hva programmet mitt ga meg på figur 3 på neste side

Jeg kodet programmet mitt i python.

```
>> P ,q

P =

    0.4000    0.3000    0.2000
    0.5000    0.5000    0.2000
    0.1000    0.2000    0.6000

q =

    0.3019
    0.4151
    0.2830

>> P*q

ans =

    0.3019
    0.4151
    0.2830
```

Figur 2: Kontroll av sannsynlighets-vektoren \vec{q}

```

Dag 4
[[ 16182.]
 [ 22417.]
 [ 14401.]]
Dag 10
[[ 16001.151246]
 [ 22002.651061]
 [ 14996.197693]]
Dag 20
[[ 16000.00025041]
 [ 22000.00057664]
 [ 14999.99917295]]
Analytisk svar. likevekts-vektor*befolkning
[[ 16000.]
 [ 22000.]
 [ 15000.]]

```

Figur 3: Terminal vindu

```

2 x = zeros((Tid,3,1)) #Xn-vektor
3 P = array((
4     [0.4,0.3,0.2],
5     [0.5,0.5,0.2],
6     [0.1,0.2,0.6]))
7 #Likevekts-vektor
8 q = array((
9     [16/53.0],
10    [22/53.0],
11    [15/53.0]))
12 #Initialbetingelser
13 x[0] = array((
14     [2*10**4],
15     [2.5*10**4],
16     [8000]))
17
18 for i in range(Tid-1):
19     x[i+1] = dot(P,x[i]) #matrise multiplikasjon
20
21 print 'Dag 4'
22 print x[3]
23 print 'Dag 10'
24 print x[9]
25 print 'Dag 20'
26 print x[19]
27 print 'Analytisk svar. likevekts-vektor*befolkning'
28 print q * 53000

```